

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Apaffy-utca 16. szám.	Felelős szerkesztő: DR. ROSKA MIKLÓS. Kiadó: PAPP GYÖRGY.	Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete, hová a hirdetési díjak küldendők. Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyílttér sora 50 fillér.
Előfizetési ára Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill.		

A kivándorlás.

A kivándorlási törvényjavaslatnak képviselőházi tárgyalása, egy a kivándorlási visszaéléseket szellőztető interpelláció: újra e kérdés felé terelte a közfigyelmet.

És valóban ideje, hogy a kivándorlás okainak megismerésével hozzáfogjunk az ország megszerzéséhez, mert különben újra meg fog indulni az amerikai kivándorlás, egy rohanó árával magával ragadja idehaza tengődő véreinket.

Gazdasági életünk egészséges fejlesztése és önállósítása nélkül a kivándorlás csökkentésére, a visszavándorlás lényeges fokozására nem gondolhatunk. Az óhajtott fejlődés pedig az eddiginél nagyobb tőkék befektetése, az eddiginél szívesebb és intenzivebb munkásság, végül az eddiginél nagyobb szakértelem és készség nélkül el nem érhetők. Ha a kereskedelmi és ipari vállalkozástól eddig irtózó tőkéket meg tudjuk nyerni a gazdasági élet számára, ha a mezőgazdaság előtt a személyi hitelnek új forrásait, kielégítésének új alakzatait fel tudjuk tárni, ha szakoktatásunk fejlesztésével rá tudjuk nevelni polgárainkat a dologtól nem irtózó, a munkát nem szegyenlő tevékenységre: akkor egy olyan átalakulásnak vethetjük meg alapjait, amely nem fogja többé ismerni a kivándorlást.

A legjobb példa erre Németország, ahonnan néhány évtizede még százezrével szálltak hajóra

az emberek, ott egy nagy és hatalmas iparnak és kereskedelmnek kifejlődésével, egy czéltudatos vámpolitika inaugurálásával, az egészséges nevelésnek elterjedésével, az önsegély elvén alapuló társasszervezetekkel, az egyes termelési ágak hathatós érdekképviselésével, a takarékosági és gyűjtő ösztön meggyökeresedésével: ma már néhány tizezerre apadt le a kivándorlók száma. Mert ott — daczára annak, hogy az amerikai és német munkabérvizonyok között még jelentős különbség van — oda tudták kötni a munkást a hazai röghöz és a hazai iparhoz, nem a csendőrszuronyok millióival, hanem a jogos érdekek helyes méltánylásával.

Németországban a munkaadó és munkás egymáshozí viszonya az utolsó évtizedekben óriási átalakuláson ment keresztül. A szociális érzék fejlődésével, a tömegek politikai érvényesülésével egy új világnézet kapott lábra. Az, amely Amerika nagyságának is alapul szolgál és amely a két fél munkájának kölcsönös megbecsüléséből áll. Ott is átesett a tőke azon a nagy lelki küzdelmen, amelyet a mi tőkénk viv most önmagával. A munkaadó ott is arra törekedett hosszú ideig, hogy minél alacsonyabb munkabérek mellett s minél kevesebb tőkebefektetéssel és kockázattal dolgozzék. De a szociális érzés hatalmas hullámaintól hajtva, siettetve elég korán megérezte, hogy önön érdeke mást parancsol neki. Megértette, hogy a versenyző iszonyu vetélkedésével szemben a tőke meg tudja állni a

maga helyét. És megértette, hogy a munkaerő eme nagy kimerítésével, mintha azt az eddiginél drágábban kell is megfizetni, nagyobb hasznot biztosíthatnak önmaguknak, mint alacsony munkabérek, kedvetlen félmunka és nap-nap után fenyegető sztrájkmozgalmak közepette.

Ha most serkenő iparunkkal gátat akarunk vetni a nagy vándorlásnak, akkor nemcsak a kellő tőkékről, s a kellő szakértelemről kell gondoskodni, hanem törvényhozásunk után olyan intézményeket kell létesítnünk, amelyek még az amerikainál alacsonyabb munkabérvizonyok között is kedvessé tegyék a munkások szemében ezt az országot, amely róluk minden irányban gondoskodni kíván. E célból fel kell továbbra is karolnunk a munkáslakások ügyét, a lehetőleg olcsóbb és mégis észszerű közélelmezés kérdését. De ezzel még nem teljesítettük egészen feladatunkat. Mert a magyar kivándorlóknak az a része, amely egyáltalában nem tér többé vissza és elvesz a számunkra és a visszatérőknek az a tekintélyes része, amely a hazai viszonyok látára elkedvetlenedve másodszor, vagy harmadszor is vándorbotot fog kezébe: mind földet akar szerezni idehaza, de még ha megtakarít is valamit odakint, vagy nem juthat egyáltalában faluja környékén röghöz, vagy olyan árt kell érte fizetnie, amely a biztos tönkrejutást jelenti számára.

Ennek átérzése parancsoló szóval kényszeríti a törvényhozást a parcellázás ügyének ren-

T Á R C Z A.

Petőfi apróságok.

I.

A komédia vége.

Aszódi diák korában fülig szerelmes volt Petőfi Borezába, az akkor Aszódon időzött szintársulat egyik fiatal színésznőjébe, annyira, hogy miatta színész akart lenni s a társasággal menni. Az igazgató azonban csak úgy volt őt hajlandó társulatába fogadni, ha előmutatja iskolai bizonyítványát.

Elment tehát tanárához, Korenhez s bizonyítványát kérte, mert, mint mondá, nem akar tovább ott maradni és tanulni, hanem színész akar lenni.

— Majd adok én neked — felelte Koren — színészetet! — s olyas valami után nézett, amivel a nadragokat szokta volt porolni; de a míg ez előkerült, Petőfinek már csak hült helyét találta.

Petőfi azonban tudta, hogy a mi halad, el nem marad s ez oknál fogva kerülte az iskolát.

Koren azonnal irt az apának s arra kérte, hogy siessen Aszódra, mert fia rossz úton van s attól lehet tartani, hogy ha a színészek elmennek, Sándor is utánuk oldja a kereket.

Az apa Koren levelére el is utazott Aszódra. Mídon Sándor meglátta, elébe sietett és megakarta csó-

kolni kezét; de ő visszarántotta mind a két kezét és így szólt:

— Előbb megkérdem Koren úrtól, hogy jól visel-e magadat? — s intett neki, hogy kövesse.

Petőfi lehorgasztott fővel haladt mellette, azon gondolkodva: nem volna e jó odább állani? De minthogy atyja szemmel tartotta, felhagyott ezzel a szándékkal és követte őt Korenhez.

Koren a történeteket híven elmondta az apának, aki mogorván hallgatta végig kedves Sándor fiának viselt dolgait. A fiú lakására visszatérve, az apa észrevétlenül becsukta az ajtót, aztán szóltanul felnyitotta utitáskáját s olyasfélét vett ki belőle, amivel a marhakat szokták terelni s kegyetlenül elverte fián a port, közbe-közbe felkiáltva:

— Hát kell-e Boreza? Kellenek-e komédiások? Ilyeténképen megpuhítva, Sándor mindent megígért apjának, amit csak óhajtott s ezzel vége is szakadt a Borezával s az aszódi színészekkel folytatott komédiának.

(Szekely S. följegyzése.)

II.

Korán megnyilatkozott önérzet.

A pápai főiskolában egyik szombaton délelőtt több diákot megidéztek kávéházi mulatásért. Az idézések végén ott állt: „13-ik ügy. Petrovics Sándor.”

A megidézett diákok ilyenkor a kapu alatt levő széles termésköveken ácsorogtak, amíg rájuk került a sor. Télen volt s kegyetlen hideg. Ott volt Petrovics

Sándor is, egy vörös galléron kopott köpenyben, amelynek jobb szárnyát bal vállára vetette s didergett a többiekkel együtt. Csizmájának sarka annyira ferde volt, hogy nem is a talpán járt, hanem az oldalán.

Egyik kisebb diák, akinek neve szintén ott volt a fekete táblán, megszólította:

— Petrovits úr, hogyan történhetett az, hogy bakancsa nem oldalvást, hanem fent a fejének kellő közepén lyukadt ki?

Mire így felelt Petrovics:

— No lássa csak! Még a csizmám is azt mutatja, hogy én nem vagyok olyan ember, mint a többi.

III.

A molnármester következtetése.

Általános, bevett szokás volt hajdanta, hogy a színészi osztály pályájukat megváltoztatott református tanulókból telt ki. Még most is nagy többségben van e felekezet a művészet ezen ágánál képviselve. Legkevesebb pedig közöttük az evangélikus.

Egyszer Petőfi vándorszínész korában valamelyik alföldi kis városon keresztül utazván, megismerkedett egy becsületes molnármesterrel, aki nagyon jó volt hozzá. Az első szónál bizalmasan megveregette a Petőfi vállát, mondván:

— Hát maga színész? No annak örülök, mert — én is kalvinista vagyok.

(Jókai: Tarka Élet.)

Aki egészségét vissza akarja nyerni, vagy azt megőrizni, igyék SZTOJKAI vizet!!
SZTOJKAI GYÓGY-BORVIZ lugos-sósásványviz.
Mint ÜDÍTŐ és BORVIZ felséges! ✱ GYÓGYHATÁSA PÁRATLAN! ✱ Számos kitüntetés és orvosi ajánlat!
Gyomorbajoknál! ✱ Ideg és cukorbetegéknél! ✱ Vese, máj és vérbetegségeknek! ✱ Nemi bajoknál!
Főraktár Gyulafehérvár részére: FINGERHUT JAKAB-nál. Főképviselet Magyarország területére: Általános Bank és Takarékpénztár Kolozsvár.

dezésére. Olyaténkép, hogy egy a kivándorlot-tak pénzének kezelésére, tengerentúli anyagi ügyeinek lebonyolítására is kész pénzügyi vállalat az állam ellenőrzése és felügyelete alatt magyar birtokok megszerzésére és felparcellázására hosszú lejáratu bérletek közvetítésére és illeténkép a nehezen hozzáférhető főuri és papi nagybirtokoknak a nép részére való hasznosítására vállalkozni a közvetítői díjak kizárásával a lehető legcsekélyebb költségek árán.

Ha egyfelől az állam az intézethez delegált megbízottjai útján a földszerzés és szétparcellázás műveletének minden részére irányító és ellenőrző befolyást fog gyakorolni, ha viszont másfelől ezen intézet parcellázási műveletei számára a közérdek céljából adó- és illetékmentesség fog biztosítani, akkor előnyeinel fogva bátran fel fogja vehetni a versenyt az agilis, de drága magánparcellázással.

Csak az ipari és mezőgazdasági érdekek ilyen ápolása hozhatja meg az óhajtott orvosságot a kivándorlásból származó vérvesztésünkre.

Politikai hetiszemle.

A képviselőház megkezdte az 1909. évi költségvetés tárgyalását, sőt a költségvetés tárgyalására a Ház a megkívánt 150 képviselő indítványára kimondotta a sürgősséget is. A budget tárgyalásának idejére tehát a képviselőház nem rendes, hanem párhuzamos — délelőtt-délutáni — üléseket tart.

A költségvetésnek a sürgősség jegye alatt való tárgyalása azonban semmiképpen sem tévesztendő össze más, önálló törvényalkotások sürgősség melletti tárgyalásával. A budget tárgyalás sürgőssége kimondásánál a Ház egyszerűen csak praktikus szempontokat tekintett irányadóul és a párhuzam ülések célja semmiképpen sem más, mint az, hogy a költségvetés régen tudott, régen ismert és nagyjában évről-évre megismétlődő anyagalmazásával ne vesztegessék sokáig az ország idejét és pénzét.

A legalkotmányosabbnak és szabadságjogaihoz a legenergiusabban ragaszkodónak elismert Anglia ezen már régen tulesett, ennél már régen tovább ment. Az angol parlament a budgetnek kizárólag csak új, rendkívüli tételeit tárgyalja részletesen, míg az anyag túlnyomóan nagy részét, a rendes bevételek és kiadások tételeit en bloc fogadja el. Ez az úgynevezett normal-budget.

Természetes és helyes a kormánynak és a többi pártoknak az a törekvése, hogy ezt az évről-évre megismétlődő óriási anyagot, de meg azt is, amelyik ugyan új tételként szerepel a költségvetésben, de amelynek költségét már letárgyalta és elfogadott törvények állapították meg, lehetőleg úgy igyekszik tárgyalni, hogy ne foglaljon el túl sok időt azok elől a nagyfontosságú javaslatok elől, amelyek helyet foglalnak az ülésszak politikai programjában s amelyekről való beható foglalkozás igazán javára és előnyére válhatik ezeknek a törvényeknek.

A párhuzam ülésezés kétségtelenül terheket ró a fokozottabb munkával a képviselők vállára, de ép ilyen biztonsággal hasznára válik az országnak, mert pénzt és időt takarít meg akkor, amikor mindakettőre szükségünk van.

*

Közben a Ház egyetlen ülésen szinte vita nélkül fogadta el a borhamisításról és a hamisított bornak forgalomba hozataláról szóló törvényjavaslatot, amely a magyar gazdaköröknek, de a tisztességes borkereskedőknek is régi vágyát, régi óhajlását valósítja meg akkor, amikor a szakköröknek általános megelégedésére, védelmébe veszi mezőgazdaságunk egyik legfontosabb, az utóbbi időben sok viszontagságot kiálló, sok csapáson keresztül ment ágát, a magyar bortermelést.

*

Ha a hét történetét kemény lapra vésnők, kétségtelenül a legmélyebben szántó rovásokkal kellene bevésni egy világraszóló magyar felfedezés eseményét.

Két magyar tudós: Klupathy és Berger hozták nyilvánosságunkra, mutatták be az érdeklődő szakköröknek évek során át tett tanulmányaik csodás eredményét. Azok a kísérletek, amelyekkel felfedezésük igazát bizonyították, kétséget sem hagynak fenn arra nézve, hogy az eszme megvalósítható, maga a találmány pedig szédlítő perspektíváját tárja elénk annak a hatásnak,

amellyel társadalmi, kulturális és gazdasági berendezése az emberiségnek hatni fog. A fénynek és hangnak régóta sejtett, de eredményes kísérletekkel soha még be nem bizonyított erőműtani hatásán alapul a két zseniális magyar tudós találmánya. Egy fény sugarral, egy hanghullámmal csodákat tesz az a boszorkányos ember, s aki a kísérleteket látta, valami olyanféle lelki állapotban volt, mint amilyenbe az első gőzhajó, az első telefonhang hozhatta az emberi lelket. Minden kapcsolat, minden vezeték, minden összeköttetés nélkül irányítanak pusztán a fénynek, vagy a hangnak hatásával gépeket, megszabják irányukat, gyorsaságukat, sőt automatikusan helyettesítik — például a bemutatott vasúti baleseteket gátló készüléknél — az ember szellemének tevékenységét, éberségét is.

A két magyar tudós nagy munkája a legnagyobb részben befejezést nyer. Ami ezután következik, az már csak a technikai kivitel, a találmány száz és száz féle alkalmazásának sokkal könnyebb, sokkal egyszerűbb munkája. Ha ez is befejeződik, akkor az emberiség kultúrája mértőföldes eszímával lépett egyet és a két lángeszű felfedező révén be fogja járni a világot a magyar dicsőség.

Az ipartörvény revíziója.

Azzal a levéllel, a melyet Sztérenyi József államtitkár az ipartestületek országos kongresszusához intézett, az ipartörvény revíziója új stádiumba lépett. Eddig az államtitkár által tervezett nagy ipari kodex tárgyalása és vitatása körül folytak a csatározások, melyek sorompóba szolgáltatták a kis és nagy ipar, a szervezett és nem szervezett munkások ezreit, a szociológusokat, jogászokat és az érdekeltség még szélesebb és távolabbi rétegeit. Nem szenved kétséget, hogy valamennyi oldalról erősen ostromolták az új erősítési terveket és az építő nem tehetett egyebet, mint hogy engedjen az ostromlóknak. Visszavonta tehát az egész bástyát és csak a felvonó hidat hagyta meg, mely a régi állapotból az újba átvezetni lesz hivatva. Más szóval az előttünk fekvő tervezet gyökeres átalakuláson fog keresztül menni, alaposan lesóványodik, mielőtt új formájában ismét megjelenik a magyar globuszon.

Sztérenyi József mindenesetre nagyot és szépet akart. Nemesak régi panaszokat akart javítani, hanem újat is akart teremteni, hogy a szociális törvényhozás terén megelőzze, az egész művelt külföldet. És ha javaslatainak úgynevezett szociális részei például valamely nagy iparállamban jelennek meg, bizonyára több méltánnyal és elismeréssel fogadják vala ezeket, mint nálunk, a hol a gyáripari és munkás viszonyok még nem eléggé konszolidáltak és nem eléggé kiforrottak.

Marad tehát a régi keret, újabb javításokkal, kiegészítésekkel, toldással, foltozással. A képesítést egy kissé jobban kell megrendszabályozni, az iparoktatást fejleszteni, az ipartestületeket javítani, általánosítani. Röviden: az új ipartörvény majdnem kizárólag a magyar k e z m ü i p a r körére és érdekeinek hatásosabb védelmére fog szorítkozni, a mi nem baj, nem is hiba, mert ezek az érdekek egy negyed század óta tartó heves ostromban könyörögnek figyelembevételért. És az új törvény teljesíti hivatását, a kisipari termelés tökéletesítése és a kisipari szervezés által védelmet nyújt egyrészt a kontárok és a tisztességtelen verseny ellen, másrészt ha ezek révén a fogyasztó közönség érdekeit is megvédelmezi. Szociális téren még nagy a forrongás, a munkaadók csak most kezdenek szervezkedni. Küzdjék ki előbb az első harcokat, élesítsék a fegyvereket, gyarapítsák hatalmi eszközeiket és azután jöjjön segítségükre a törvényhozás, mely könnyebben fog boldogulni, ha már gyakorlati tapasztalatokra alapítja közhasznú intézkedéseit. E szempontból tehát örömdetes az e téren beállott és főntebb jelzett fordulat, mert még nem korszakot alkotó szocialis munkára van szükségünk, hanem elsősorban a kisipar rég mutogatott és itt-ott elmérgesedett sebeinek az orvoslására. Ezt a munkát gyorsítani kell, a másikat pedig érlelni, mert ennek csak érlelő megfontolása után lehet sorát ejteni.

Czopf és vaskalap.

Ott voltunk a szerda esti hangversenyen s mondtam, annyi választékosság nélkül való aforizmat és elkeseredett lebecsülést még a letört és fogvesztett művészek se adresszáltak a helybeli közönség műzülésének, mint mi, akik tudtuk és átértéztük ottlétünknek nobilis célját és még jobban átértéztük azoknak a szegénynek, akik elmaradtak, de akiknek a jó izlés és intelligencia nevében kötelességük lett volna jelen lenni. Nem tudtuk, vajjon a szereplők fáradhatatlan virtuozitását be-

csüljük-e nagyra, vagy azt a lelkierőt, mellyel rászánták magukat a taps és közönség nevű művészeti elixir által csufondárasan cserbenhagyott művészegyéniségnek és ihlettségnek a megszólaltására.

Amit nyújtottak, az maga volt a legbrillánsabb és legszínesebb hangkezelés, bájjal és erővel emlékeztetése téve. S amíg tartott ezeknek csodás tombolása, önfeledten csapongott a lelkünk a csupa álom- és sejtelem-regiókban.

Aztán fölébredtünk és zavartan néztünk körül az üres hangversenyeremben.

Mi ez? Művészeti — bojkott? Az értelmiség csödjé?

Hol vannak az asszonyaink, az Ostendében vagy Nordernayban fürdőző finom nőink, akiknek — úgy tudom — rajongása a szép iránt nem kasirozás, hanem l'art pour l'art? Hol vannak az estélyférfiaink az ő sokoldalú intelligenciájukkal és perfekt társadalmi elveikkel, amiknek csalhatalanságára mérget lehetne venni!? Hol vannak? Ez az apostrofa hangzott el ajkán azoknak, akik szégyelték, hogy kevés számú tenyereikkel már nem képesek rehabilitálni a megcsufolt művészeket.

Hogy hol vannak? Eltették magukat a czirázs-szezonra. Mikor is egy ripacs-trupp élén megérkeznek a koklerék fenséges példányai: egy miss Flora, csillagzatára nézve műlovarnő és egy lisztes Clown, aki éppen olyan bravurral nyargal végig az izlésünkön, mint a lovarnő az ő mecklenburgi kanczájával a körönd homokján. Mert az kérem szemnek és szívnek való gyönyörűség, amint ez a mosogatólányból lóművésszé előlépett favorit feszes trikóban, hopla, hopla rivalgásokkal átbukdácsol holmi kifeszített színes rongyokon, aztán a magasröptű mutaványtól kissé kimerülve, elragadóan pihegteti aranygyöngyös, brokátos mellét. Hát még mikor az a hülyén kedves és kedvesen hülye bohóc csörgősipkáját a levegőbe hajítja s eközben a homokban fetrengető tréfával háromszor megfordítja fejét saját tengelye körül? Milyen kolosszális, milyen fullasztóan kedélyes! És . . . és mikor a lisztes, hogy az orgiázó jókedvet pokolibbá tegye, ab borzalom: leharpja a saját fejét! Hát még a többi lebujillatú vicez és trükk?!

Igen, igen ezek lélekemelő dolgok. Mit nekünk egy hangverseny vagy képtárlat!

Szegény művészeink: bocsanatot kérünk tőletek, hogy intelligenseknek tartottatok bennünk, amikor arra határozatok el magatokat, hogy minket is szerencsétessetek. A mi izlésünk mozival és dummerauguszt élcekkel táplálkozik. Egy mutaványos bódé és egy nagy dob: bum! bum!! ez édes látvány a szemnek, bűvös zene a fülnek.

Nincs közönség a világon, mely oly fagyos hallgatagsággal és előkelő részvétlenséggel ölné még a művészi eseményeket, mint a mienk. Amit nem pusztít el a közöny, azt felfalja a kritika. Ázsia közepében élünk.

Ha a zene, az ének nem érdekelte, mert muzsikális igényeiket túlhaladta vagy fel se érte, méltóztattak volna hölgyeim a művésznő toilletjét megbámulni.

Micsoda mondéu stílus, milyen élénkség, milyen gracióz omlása a redőtlen uszálynak és végül milyen butonok!!

Ezeket látni és azután — apoinon moriri — hanem kiránczizálni Maxi bácsit aglegényi elmélkedései közepette a kávéházból, hogy teremtsen elő olyan butonokat. De gyorsan, lóhalálba, mielőtt másnak is lesz!

Nem szálnalmas ez?

Erna.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1908. november 22.

— **Személyi hírek.** Báró Bánffy Kázmir Alsófehérvármegye alispánja e hó 26-án városunkba érkezett.

Kisdemeteri Gaudernak, a XII-ik hadtest parancsnoka a helyőrség megvizsgálása végett Nagyszebenből e hó 26-án városunkba érkezett.

— **Kinevezés.** A püspök úr ő ekszczellenciája Márton Andor volt titkárját a nagyszebeni m. kir. állami gimnáziumhoz v a l l á s t a n á r n a k kinevezte.

— **Igazoló választmány ülése.** Az igazgató választmány e hó 26-án d. u. 3 órakor Báró Bánffy Kázmir alispán elnökle alatt ülést tartott, a melyen Schäser Ferencz felebbezése folytán megsemmisítette Moldován Szmion és Demján János képviselőtestületi tagokká történt megválasztását azon a címen, hogy írni és olvasni nem tudnak.

— **Városi közgyűlés.** Gyulafehérvár sz. kir. város képviselőtestülete e hó 26-án délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott méltóságos Báró Bánffy Kázmir alispán úr elnökle mellett.

Első pontja a közgyűlésnek az újonnan rendszerezett helyhatósági állatorvosi állás betöltése volt. Tizenegy pályázó volt az állásra, kik közül T a t á r J á n o s pozsonyi és V a j d a M i k s a temesvárosi állatorvos jöttek komoly számításba. A két jelölt közül T a t á r J á n o s pozsonyi állatorvost 14 szótöbbséggel a képviselőtestület helyhatósági állatorvosnak megválasztotta.

A választás után az elnöklést a polgármester átvette s a közgyűlési tárgysorozatnak további pontjai jöttek határozathozatal alá.

Megállapította a jövő évi virilisták névjegyzékét:

Az 1909-ik évi városi képviseleti legtöbb adófitetők névjegyzéke a folyó év november hava 26 án megtartott képviseleti közgyűlésben a következőkben lett megállapítva: Rendes tagok: 1. Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök, 2. Népbank részvénytársaság, 3. Glück Rudolf, 4. Glück Adolf, 5. Takarékpénztár részvénytársaság, 6. Jónás Adolf, 7. Czirlea János, 8. Löw Károly, 9. Jónás Gyula, 10. Löw József, 11. Fröhlich Gyula, 12. özv. Mendel Lipótné, 13. Rajnai Ignác, 14. Misselbacher J. B., 15. Szóts Dániel, 16. Fuchs Nándor, 17. Erdélyi káptalan, 18. Brukman Samu, 19. Náthán Dávid, 20. Szalkai Sándor, 21. Weisz Adolf, 22. Utry János, 23. Scherman Kálmán, 24. Weisz Bernáth, 25. Lipoványi g. kath. egyház, 26. Burán Florián, 27. Mendel Manó, 28. Klärmaun József, 29. Czirlea Aurél, 30. Jäger Tamás, 31. Baruch Mór, 32. Glück Pál kk., 33. Dr. Marciac János, 34. Bodó Hermánné, 35. Haas Vilmos, 36. Patitia Rubin, 37. Lobstein Izidor, 38. Dr. Fried Armin, 39. Ev. luth. egyház, 40. Dr. Friedman Gyula.

P ó t t a g o k: 1. Knörr Ferencz, 2. Dr. Neuwirth József, 3. Chevre Cadischa, 4. Róm. kath. papnövelde, 5. özv. Schuster Józsefné, 6. Fingerhut Jakab, 7. Fulea Joachim, 8. Julia takarékpénztár, 9. Bartha Ignác, 10. Vlád Aurél.

Az 1909. évi pótköltségvetést újlag is elfogadta.

A közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette, hogy a tanács a város vámbérletét hat évre évi 24000 korona mellett R o z o r P u b l i u s n a k és az idei erdőturnust 9000 koronáért G r a e k J ó z s e f n e k kiadta.

A városi ügyvezető orvosokról szóló szabályrendeletet elfogadta és egy egészségügyi bizottságot szervezett.

A városi köz- és gyámpénzeknek gyümölcsöztető kezelésére nézve úgy határozott a közgyűlés, hogy azt felerészben a takarékpénztárnál, felerészben a népbanknál helyezi el.

M e t z e R e z s ő 31-ik gyalogezredbeli századosnak a község kötelekébe való felvételét kilátásba helyezte.

A munkásgimnáziumnak 300 korona segélyt szavazott meg.

A közpénztár rovincsolásáról szóló jelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

— **I-ső népszerű előadás.** A katolikus legényegyesület szokásos téli népszerű előadásait ma vasárnap, 29-én megkezdte az „Európa” szálló nagytermében, a mikor Dr. Péter János főgimnáziumi tanár fog felolvasást tartani. Felolvasás után a Cox és Box című egy felvonásos vígjátékot hozzák színre Opra Gyárfás, Benigni Adolf egyleti tagok és Szinyi Jolánka k. a. műkedvelő közreműködésével.

— **Hangverseny.** A gyulafehérvári katolikus kör 1908. év december hó 3 án (csütörtökön) az „Európa” szálló nagytermében műsoros estélyt rendez. Kezdeté este 7 órakor. Belépő díjak: személyjegy I. hely: 2 kor. II. hely: 1 kor. Állóhely: 50 fil. Tanuló jegy: 30 fil. A műsor rendkívüli érdekesnek ígérkezik. Közreműködnek: Oelberg Margit és Krzyzewsky Rezső, Berreck Hilda, Berreck Stefánia, Dr. Cseke Vincze, Szekál Mihály, Dr. Adorján Samu és Bihary Béla. Ezuton is felhívjuk a közönség figyelmét a katolikus kör mulatságára.

— **A kath. legényegyesület választmánya** a múlt vasárnap népes ülést tartott, amelyen több fontos tárgy került szóba. A többek közt élénk eszmecsérré adott alkalmat az új ipartörvény tervezet, amelyet a választmány előtt dr. Roska Miklós városi tanácsos ismertetett majdnem egy óráig tartó előadásban. Finom distinkciókkal bonczolgatta a tervezet egyes tételeit, olykor-olykor a gyakorlati törvényismerő jártassággal bírálva és helyesbítve a kifogásolható szakaszokat. A kérdéshez iparosaink közül is többen hozzászólottak. A választmány elhatározta, hogy az egyesület a vasárnapi délutáni vecsernyén ezután testületileg fog megjelenni. Ezt az üdvös intézkedést szükségessé tette az a körülmény, hogy iparosaink között, különösen az ifjúság közt még mindig nagyon sokan vannak, akik elfoglaltságuk miatt vasárnap délelőtti nem mehetnek a templomba.

Az egyesület teljes odaadással pártolja a munkásgimnázium ügyét is, melyben a művelődésnek és haladásnak egyik eszközét látja. Végül pedig Rass Károly, az egyesület lelkes elnöke bemutatta a választmánynak az egyesületi ház létesítésére adományozott 500 koronájának biztosítására szolgáló értékpapirjait és takarékpénztári könyvét, amelyek már az egyesület vagyonát képezik.

— **Czellővészet a gyulafehérvári főgimnáziumban.** A főgimn. VII. és VIII. oszt. tanulói Halla Dezső cs. és kir. főhadnagy és Bihary Béla tornatanár vezetése és hat altiszt segédkezése mellett a czellővést heti egy délutánon szorgalmasan gyakorolják, a tanév végével nyilvános versenylővést fognak tartani a katonai lőtéren, a hol edzett és kiválóan ügyesen tornázó ifjúságunk a Manlicher kezelésében való ügyességét is be fogja mutatni.

— **A szegénysorsú tüdőbetegek** javára „Csak egy virágszálat” jeligével megindult országos gyűjtés igen sikeres bejejezést nyer. Arról értesülünk, hogy nemcsak várnegyénkben, hanem városunkban is rendezni fognak még a tél folyamán egy nagyobb-szabású jótékony estélyt. Az estély sikerét azok vették kezükbe, a kiknek már neve garancia, hogy a nemes-czélra szép anyagi sikerű estély lesz, ezenfelül társadalmi életünknek egyik emlékezetes művészi sikere. Maga az egyesület országos központja, a szívósan fáradozó József kir. Herczeg Szanatorium Egyesület is készséggel akezióba lép és a helyi rendezőseget támogatja abban, hogy előkelő művész vendégek lépjenek föl az emberbaráti célra.

— **Iparhatósági megbizottak választása.** Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsa, mint elsőfoku iparhatóság ezennel közhirrre teszi, hogy az 1884. évi XVII. t. cz. iktatott ipartörvény 172. §-a értelmében az iparhatósági megbizottak újból lévén választandók: az 1909. évre választandó 20 iparhatósági megbizott választására határnapul 1908. év december hó 11. napjának d. e. 9 óráját tüzi ki a városi tanácsház nagyszobájában azon megjegyzéssel, hogy a választási eljárás az irt napon d. e. 11 órakor záratik be. A választásnak a miniszteri rendelet értelmében összeállított névjegyzéke a választás vezetésével megbizott Dr. Roska Miklós városi tanácsos, iparhatósági biztos iródájában betekinthező.

— **Herozeg Ferencz felhívása a közönséghez.** A Petőfi Társaságnak a Petőfi ház javára kibocsátott 1 koronás sorsjegyeit Herczeg Ferencz elnök a következő lelkes felhívással ajánlja a magyar közönség figyelmébe: Ti magyar ifjak, emlékezzetek meg róla, hogy a márcziusi ifjúság vezére ébresztette fel halálos aléltágából a nemzetet. Ti magyar nők, emlékezzetek meg róla, hogy Petőfi a világirodalom egyetlen nagy költője, a kinek legszebb dalait a tiszta hitvesi szerelem ihlette meg. Ti magyar férfiak, ne feledjétek, hogy Petőfi költeményeit harmincz nemzet nyelvéen olvassák. A kinek irótolla gazdagabb hadizsákmányt hódított nemzetének, mint a diadalmas hadvezér kardja; aki életében gazdag lelkének minden kincsét, halálában vérének minden cseppjét nemzetének áldozta: annak emléke bizonnyára megérdemli, hogy a nemzet fiai és leányai áldozatot hozzanak érte. Herczeg Ferencz, a Petőfi Társaság elnöke. — Ez a lelkes kiáltvány bizonnyára méltó visszhangot kelt a közönség szívében s nem marad hazafias érzésű ember a hazában, aki meg ne hozná csekély áldozatát a nagy Petőfi oltárára. A nyerevényekben gazdag sorsjáték egy koronás sorsjegyei megrendelhetők a Petőfi Társaság elnökségénél Budapest, IX. Boráros-tér 2. Városunkban Papp György vállalta el azon jegyek elárusítását.

— **Felemelt fekbérilletékek.** Mint lapunkat értesítik, az áruforgalom akadálytalan lebonyolítása érdekében Déva, Gyulafehérvár, Petrozsény és Vulkán állomásokon a fel- és leadásra kerülő összes teherárak után díjszabásszerűleg esedékes fekbérilletéket a díjszabás I. rész B. szakasz I—XI. fejezetében megállapított összegnek kétszeresére emelte fel. Ezen intézkedés f. évi december hó 10 én lép életbe.

— **A gyulafehérvári katonai élelmezési kezelőség** közhirrre teszi, hogy az 1909. évi liszt, dara és kása szükséglet tárgyában folyó évi december hó 12-én d. e. 9 órakor a katonai élelmezési iroda helyiségében (kis gyalogsági laktanya) nyilvános árlejtést fog tartani.

— **Tisztelt olvasóink!** Bizonnyára szívesen fognak megismerni a „Scott-féle Emulsió”-val, mely általánosan ismert háziaszer, vagyis csukamájolaj, csak hogy az utóbbit teljesen jó ízű és könnyen emészthető formában nyújtja. Gyermekek különös előszeretettel veszik be a „Scott-féle Emulsió”-t, mert jól ízlik. Kapható a gyógyszerárakban.

I R O D A L O M.

* **A magyar ujságírás szenzációja!** A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérelhetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsak Géza. Naponkint 125.000 példány! Egy szám 2 krajczár. A Nap előfizetési ára: Egy évre 16 K., félvre 8 K., negyedvre 4 K., egy hónapra 1 K. 40 fillér.

* **Fidibusz!** A legkitünőbb magyar éleclap. Páratlan népszerűség. Remek szöveg, pompás képek! Mesésen olcsó! Egy szám 6 krajczár. A Fidibusz előfizetési ára: Egész évre 6 K., félvre 3 K., negyedvre 1 K. 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

* **Petőfi-Könyvtár.** Szerkesztik: Endrődi Sándor és dr. Ferenczi Zoltán, a Petőfi Társaság alelnökei. III. kötet. Várad Antal: Regényes rajzok Petőfi életéből. Kunossy, Szilágyi és Társa kiadása a Petőfi-ház javára. A Petőfi kultusz ápolására a Petőfi-Társaság alelnökei: Endrődi Sándornak és dr. Ferenczi Zoltán szerkesztésében közkezen forgó és máris nagy népszerűsége szerzett irodalmi vállalatnak, a Petőfi Könyvtár nak III. kötete jelent meg immár és pedig Várad Antalnak, a jeles drámaírónak s költőnek, napjainkban szinte a legszellemebb magyar elbeszélőnek tollából. Regényes rajzok Petőfi életéből a kötet címe, de tartalma jóval többet ad, mint amennyit a címe ígér. Mert nemcsak a költő Várad Antal csapongó képzelete alkotta meg e rajzokat, hanem a tudós, nagy multu aesthéta is, aki a romantikus elbeszélések keretében, — melyek Petőfi életének szinte minden nevezetesebb korszakát felölelik, — talált módot arra is, hogy egyben jellemezze a költőt; egyéniségét, karakterét, erényeit és emberi gyarlóságait egyaránt. Várad könyve nyomán, nem adatok tárházában, de színes, eleven képekben látjuk magunk előtt a költő meteorhoz hasonló pályáját; ott állunk bölcsőjénél, vele kacagjuk át a gyermekévek bohóságait, elleshetjük első ifjúságának nemes felhevüléseit, részt veszünk búcsujában a szülői háztól, átéljük színeséletének, katonaeveinek furcaságait és gyötrelmeit s előtt bennünket szerelmeinek tüzes lávája. Megismerkedünk Petőfi barátaival, ellenségeivel; előttünk születik a forradalom izzó levegőjében a „Talpra magyar” s el-kísérhetjük a harcztérre, hol e tüneményes pálya utolsó villan. Izgatón érdekes, költői szépségekben gazdag munka ez, mely megvesztegetően szeretetreméltó nyelvezetének, hangjának közvetlenségével valósággal belopja magát az olvasó szívébe. E gazdag tartalom mellett a Mühlbeck Károly kedves rajzaival s finoman stilizált magyaros czimboritékkal ékesített könyvére csak 1 korona 20 fillér, melyből még a Petőfi-háznak is jut, — egy okkal több, hogy megszerezzék, akik e hazafias és kulturális intézmény megerősödését szívükön hordják.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségesekké válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsió

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemészti még akkor is, ha a tejet visszautasítja. Köztudomásu, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a Scott Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

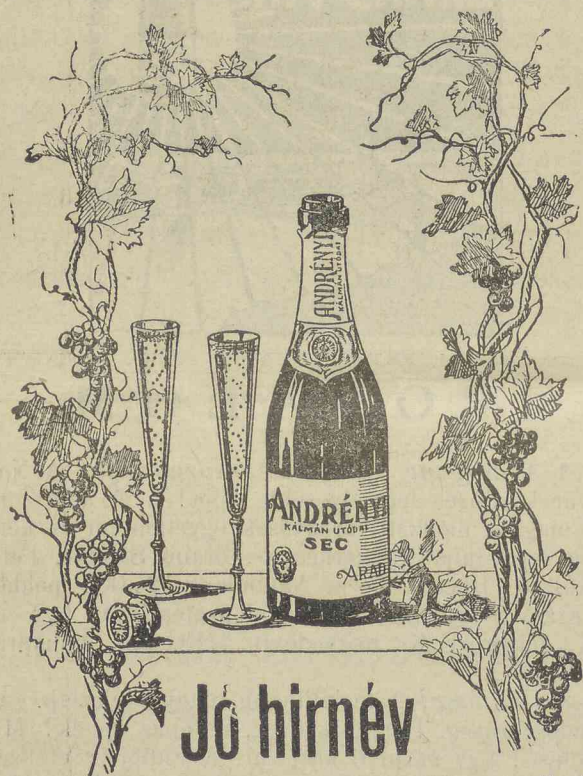
Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Nyílttér.

(E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Báli-selyem 1 kor. 50 fillértől méterenkint franco és megvámolvá házhoz szállítva. Dus mintaválaszték postafordultával.

Henneberg, selyemgyár Zürich.

és a fogyasztó közönség helyes izlésre vall, hogy pezsgőnk rohamosan terjed és nagy keresletnek örvendő.

Kapható:

:: minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben. ::

Nagyon czélszerű utazás alkalmával.

Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyileg megvizsgálva.

Kelt Bécsben, 1887. július 3-án.

Kalodont

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Előkelő hygienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünkre nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használatával folytán elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközli, mint a mechanikai uton való tisztítás.

Sz. 993—1908.

Arverési hirdetmény.

Alólírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszéki 108572. számú végzése által Dr. Mayer Ödön ügyvéd által képviselt Jutá- és kenderipar végrehajtató javára 1500 K. töke, és egyéb törvényes járulékaik követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal felülfoglalt és 2000 K. becsült 1 lokomobilból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 1174—1908. sz. kiküldést rendelő végzés folytán helyszínén vagyis Gyulafehérvárt alperes lakásán leendő eszközökre 1908. évi december hó 3-ik napjának délután 4 órája határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. § a

értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Felhívhatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni, mivel különben joguk nem fog tekintetbe vétetni.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Gyulafehérvárt, 1908. évi november hó 22.

German, kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 7628—1908. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Graeser Felix ügyvéd által képviselt nagyszabeni általános takarékpénztár végrehajtónak Krikovean Teofil és neje sz. Jenesel Fira gyulafehérvári lakos végrehajtást szenvedők elleni 2400 K. tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén lévő a gyulafehérvári 1778. sz. tjkvben A + 1. rdsz. a. felvett 219/2. 1. hrsz. 48 □ öl területű kőházra, A + 1. sz. a. felvett 219/2. 2. hrsz. 95 □ öl területű kertre 488 kor. és a gyulafehérvári 282. sz. tjkvben A + 6. rdsz. a. felvett 2641/1. hrsz. 1007 □ öl területű szántóra 225 K., A + 7. rdsz. a. felvett 2691. hrsz. 32 □ öl területű szántóra, A + 7. rdsz. a. felvett 2692. hrsz. 1248 □ öl területű szántóra 283 kor. megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi december hó 28-ik napján d. e. 9 órakor Gyulafehérvárt a kir. tszék mint tlkvi hatóság hivatalos helyiségében (árverések szobája) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adadni. Azonban a vhu. 21. §. alapján azon további feltétellel, hogy az ingatlanok a kikiáltási ár két harmadánál alacsonyabb áron az árverésen el nem adhatók.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 15%-át készpénzben avagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni és vevő a bánatpénzt a vhu. 25. §-sa értelmében kiegészíteni köteles.

Gyulafehérvár, 1908. évi október hó 12-én.

A kir. törvényszék tlkvi hatósága.

Balló Lázár, kir. tszéki bíró.

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYE ALISPÁNJTÓL.

Sz. 2447—1908. alisp.

Pályázati hirdetmény.

Belügyminiszter ur ő nagyméltósága által 11420—1908. és 40052—1908. szám alatt kelt leiratokkal engedélyezett 10 dijnoki állásból még üresedésben levő

négy dijnoki állásra

ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állások havonta utólagosan kifizetendő 2—2 korona napidíj javadalmazással vannak egybekötve.

A kinevezendő dijnokok előre láthatólag a nagyenyedi, verespataki, magyarigeni, tövisi és a vizaknai főszolgabíróságok között fognak megosztatni.

A kik ezen napidíjas állások valamelyikét óhajtnak elnyerni, azok kötelesek keresztlevelükkel, eddigi alkalmazásukat és képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg írott

pályázati kérvényeiket hivatalban levők hivatali főnökük, hivatalban nem levők pedig illetékes főispánjuk útján — **folyó 1908. évi decz. hó 19-ig** Alsófehérvármegye Alispánjához benyújtani.

Nagyenyeden, 1908. évi nov. hó 17-én.

Br. Bánffy Kázmír,
alispán.

forduljon minden érdeklődő ki súlyt fektet I. fajtszta anyagra.

Gyümölcsfák, dísz- és kerítésnövények stb.

Szőlőoltványok Nemes szilvacsemetekben nagy készlet.

európai, amerikai sima és gyökeres vesszők. Árjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai faiskolák és szőlőoltványtelepek

NAGYENYED= re Alsófehérv. M.

Egy és kétéves **szőlő-oltványokról,** különféle sima és gyökeres vadvesszőről szőlő kimutatás megjelent.

Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi a **Vállalati Szőlőtelep** Billéd, Torontál-megye.

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz’ valódi Jakobi-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban.”

Antinicotin

Figyelem! Csakis a „JAKOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészártyát tartalmaz.

Köszönet

Belföldi szén
Porosz szén
Karwini szén
Osztrai Kovácsszén
Koks
Brikett
Faszén

Köszönet

Szállít waggonszámra, valamint évi kötésre

Klár Andor czég

Debreczen, Miklós-utca 23. szám.

Telefon inter-urban: 415. Sürgőnyezim: Klár Andor.

Kérjen ajánlatot!

Meszet Kizárólag fával égetett biharmegyei (Élesd-Rév-Mezőtelegd) fehér darabos mesz. Évi termelés 1000 waggon.

Meszet

FIGYELEM!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

CZIM:

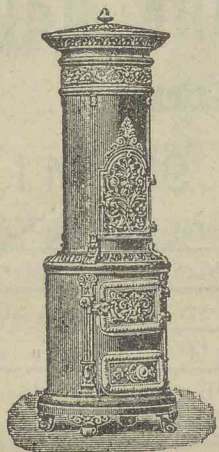
Szigyártó Nagy Mihály

FELSŐSEGED, Somegyemegye.

Kémény és szellőztetési toldó.

COAKS.

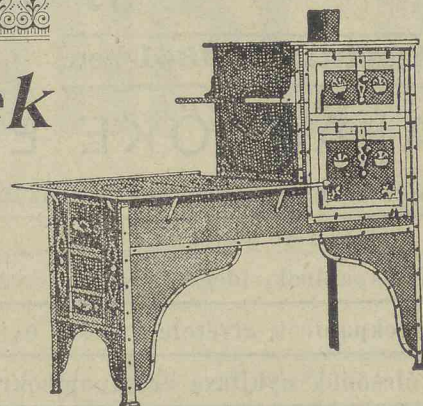

Kályhák,
Takaréktüzhelyek

és egyes alkatrészek
méltányos áron kaphatók:

Jickeli Károly F. rakhelye

Gyulafehérvár, Széchenyi-utca 13.

KÖSZÉN.

KEDVENCZ
Liliomtejszappan.

Legenyhébb szappan a
bőrápolásra.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziser, mely már sok év óta
legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhírnél,
osúznál és meghűléseknél, bedörzsölés-képpen használva
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásár-
láskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el,
mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel
ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K - 80.
K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kap-
ható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszeriára az „Arany oroszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ gyógyszertár Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított!

KAPHATÓ:

GYULAFEHÉRVÁRT: Frölich Gyula, Vlád Miklos, Nagy Endre gyógyszertárakban.
NAGYENYEDEN: Oberff J. örökösei, U. Kováts József gyógyszertárakban.

Üdit, gyógyít! Orvosilag ajánlva!

MUSCHONG-féle

BUZIÁSI „PHÖNIX” ÁSVÁNYVIZ.

-- Szénsavdús, kellemes, savanykásízű, vasmentesített, üdítő asztali viz. --

Kitűnő hatásu vese- és hólyagbajoknál.

Ivógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurut-
jainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál
kitűnő hatásának bizonyult.

Egyedüli főraktár Gyulafehérvár és vidéke részére:

Ifj. Baumann Nándor fűszer- és csemegekereskedésében Gyulafehérvárt.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Még azokat is, akik éveken át mást
használtak, meghódította a valódi

ERŐ
SŐSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és
hatásos háziseről várni lehet.

Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az
izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan, mint szájviz, haj-
és bőrápolószert.

== Szükséges minden háztartásban! ==
Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2
koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétel
vagy a pénz előzetes beküldése után:

KOSMOSlaboratorium GYŐR.

== Kapható mindenütt! ==

Főraktár Gyulafehérvárott:

Ifj. Baumann Nándor úrnál.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyszebeni fiókja

Alapítattott 1841-ben.

Nagypiacz 2. szám.

Alapítattott 1841-ben.

ALAPTŐKE ÉS TARTALÉKALAPOK 93 MILLIÓ KORONA.

Betétek elfogadása takarékpénztári könyvecskékre folyó számlára és pénztári jegyekre.

Értékpapírok, idegen pénzek, ércpénzek vétele és eladása.

Értékpapírok átvétele őrzésre és kezelesre.

Kölcsönök nyújtása értékpapírokra mérsékelt kamat mellett.

Szelvények és kisorsolt értékek beváltása.

Bel- és külföldi váltók és utalványok leszámítolása, illetve vásárlása.

Katonai házassági óvadékok beszerzése.

Sorsjegyek árfolyamveszteség elleni biztosítása.

Tőzsdei megbízások teljesítése.

Tőkebefektetésre különösen alkalmasak a Pesti Magyar Kereskedelmi

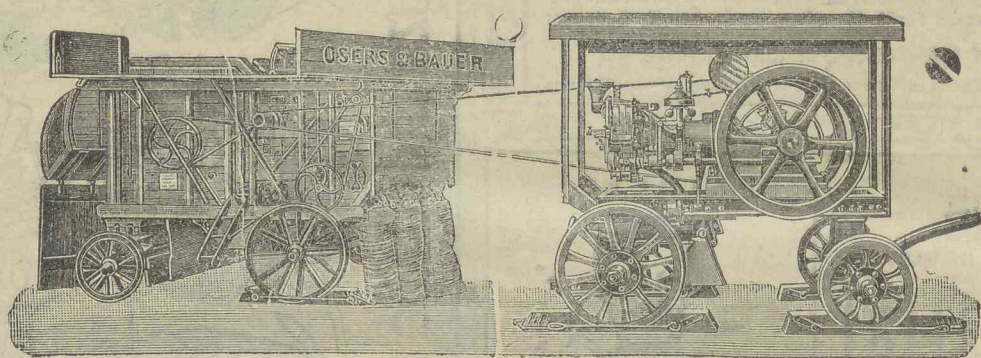
Bank 4% és 4 1/2% adómentes záloglevelei és községi kötvényei, melyek a közigazgatás minden ágazatában biztosítékkal és bányapénzzel elfogadhatók. Ezen óvadékképes záloglevelek és községi kötvények árvapénzek elhelyezésére, valamint katonai házassági óvadékokra alkalmasak.

Minden a bank és takarékpénztári üzlettel kapcsolatos ügyben úgy szóbeli, mint írásbeli úton díjmentes felvilágosítás.

OSERS és BAUER

kizárólagos motorgyár

BUDAPEST, VI. Podmaniczki-utca 18. WIEN, XX. Dresdnerstrasse 81-83/a.

Benzin-lokomobilok

Benzinmotorok, Szívógázmotorok. A jelenkor legolcsóbb üzemereje! Üzemeltetés óra-lőerőnként 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek! **Elsőrendű, szolid gyártmány!** Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schlosz János és társai Szászvesszős 8 HP. cséplő szerelvény, Papp János Iharos-Berény 8 HP. cs. sz., Nagy J. Pál, Boglár 6 HP. cs. sz., Takács Imre malomtulajdonos, Pásztó 75 HP. szívógáz telep, Stenger Vilmos malomtulajd. Nagytapolovecz 50 HP. sz. t., Rosmann Samu malomtulajd. Mocs, Kolozsmegye HP 40. sz. t. és még számos nagy uradalomba.

DOHÁNYZÓK !!

Tegyetek próbát a

Roselle
egyedüli édes ízű

cigaretta-papirossal.
Kellemes édes ízével eltünteti a dohány maró nikotinját.

4 miniszeri jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter úrtól, 20-06.

2. A kopenhágai belügyminiszter úrtól XII. 20-06.

3. A hesseni nagyhercegség-ségnél a belügyminiszter úrtól IV. 13-07.

4. A berlini földm. miniszter úrtól X. 15-07.

RATIN mint legbiztosabb
egér és patkányirtó-

szer van elismervé. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkánybacillus 3 K., 1 adag egérbacillus 1.80 K. Prospektus kíváncsi ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja.

„Ratin” bakteriológiai laboratórium, részvénytársaság magyarországi vezérképviselője és egyedűrsége Haan Béla Budapest, VII. ottentiller-utca 26-15

KRIEGNER-féle

REPARATOR TÖRV. VÉDVE.

évtizedek óta nagy sikerrel használtatik csúsz, köszvény ellen.

Kis üveg 1 korona. Nagy üveg 2 korona.

Kapható:

„KORONA” gyógyszerertárban, Budapest, VIII., Kálvin-tér (Baross-u. sarok.)

Postai szétküldés naponta.

XXVII. ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték.

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélra fog fordíthatni. Ezen sorsjátéknak 11969 nyereménye 365,000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 150,000 korona,

továbbá:

1 főnyeremény 20.000 K.	10 nyeremény 1000 K
1 „ 10.000 „	150 „ 100 „
1 „ 5.000 „	300 „ 50 „
1 „ 2.000 „	1500 „ 20 „
	10000 „ 10 „

Húzás visszavonhatatlanul 1908. év december hó 30-án.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapest (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltó üzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

MACH-féle szabad egészségi nadrágtartók

Urak részére: 50, 75, 100, 140 190 kr.
Gyermekek részére: 35, 42 és 50 kr-ért
!! Mindenütt kaphatók !!

Egészséges, kényelmes viselet, mivel a nadrágtartók erős, rozsdamentes csatlakozásokkal vannak összekapcsolva (1. ábra), különösen pedig azért, mert a nadrágtartók kitűnő, nyújtható, színtartó anyagból készülnek.

Nem veszítünk többé gombokat, mert a nadrágtartót sohasem kell legombolni (1. ábra), így tehát a gombok a folytonos ki- és begombolás vagy csavarás által nem szakadnak le és a gyorsöltözködés is lehető.

Különösen ajánlatos minden nadrághoz egy gumitűre rezerva csatlakozót (2. ábra) 10 krajcárt beszerzeni és azokat a nadrág fel-függesztő (3. ábra) gyanán használni ami által elérhető az, hogy vasalás nélkül is megtartsa a nadrág eredeti alakját, hogy sima, ráncmentes legyen.

Gyáram a legmodernebben van berendezve és roppant számban gyártom a nadrágtartókat, amelyek nemcsak minőség szerint a legjobbak, de 25 százalékkal olcsóbbak is a közönségeseknél.

Cs. kir. szab. nadrágtartó-gyár
FR. MACH, BRÜNN.

AKI

magát és gyermekeit

köhögéstől

rekedtségtől, náthától, nyálkásságtól, gégehuruttól, görcs- és számkökögéstől megóvni akarja, vegye orvosi-
lag kipróbált és ajánlt

**KAISER-féle
Mell-Karamellát**

a három fenyővel.

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány erről.
Csomagja 20 és 40 f., Doboza 80 f.

Kapható: VLAD VIRGIL gyógyszerertárban
Gyulafehérvárt.

Világkiallítás St. Louis 1907.
„Grand Prix”

Jobban tisztít, mint más fémisztítószer.